

[Tørnæs]

mener vi, at det er nødvendigt at respektere hensynet til navngivne personer, der yder bidrag til politisk arbejde. Man må vel også sige, at vi jo generelt i samfundet accepterer, at det respekteres, hvis bidragsydere også til almennyttige formål ønsker at være anonyme. Vi ser derfor gerne, at man kommer længere med offentlighed med hensyn til de økonomiske forhold i partierne ad frivillighedens vej. Men vi ville være overordentlig betænkelige ved, om det skulle være lovbundet. Vi har med tilfredshed noteret os, at også Socialdemokratiet i denne sag mener, at vi kommer længst ad frivillighedens vej.

Gert Petersen (SF):

SF har ved flere lejligheder tidligere fremsat et tilsvarende forslag, og vi kan derfor støtte det radikale forslag, selv om der er detaljer i det, vi ønsker at diskutere nærmere. Jeg må i øvrigt kvittere for, at forslagsstillerne har ønsket de to forslag, man har fremsat til behandling i dag, behandlet særskilt. Det er jeg meget glad for, og jeg ser deri en oprigtig vilje til at få noget ud af dette her.

Men egentlig havde jeg ventet – nu er jeg kommet lidt i tvivl igen – at behandlingen denne gang ville ende med, at der blev gennemført en lov om offentliggørelse af parti-regnskaber. Denne formodning byggede jeg, i hvert fald indtil for et øjeblik siden, på, at de tidligere forslag, der er kommet bl.a. fra SF, i princippet fik tilslutning fra et flertal. Men når vi dengang måtte nøjes med den principielle tilslutning, var det bl.a., fordi Socialdemokratiet gav udtryk for, at de foretrak, at dette skulle være en frivillig sag. Ja, hr. Kaj Poulsen brugte i et indlæg den 14. februar 1985 udtrykket »en frivillig aftale mellem partierne herinde«. Jeg henviser til Folketingstidende 1984–85, sp. 6147. Året inden havde vi også behandlet spørgsmålet, og da sagde hr. Svend Auken næsten det samme. Han brugte ikke udtrykket frivillig aftale, men sagde, at det burde være en frivillig sag, og han håbede og troede da også, at det kunne gennemføres ad frivillighedens vej. Nu hører jeg hr. Kaj Poulsen sige det samme her igen. Det er altså blevet sagt nu igennem 2–3 år, og vi er ikke kommet en tøddel nærmere.

Jeg havde egentlig regnet med, at flertallet nu – altså også Socialdemokratiet – kunne

blive enige om, at flertallet, da det altså ikke kan gennemføres ad frivillighedens vej – og det synes jeg er blevet bekræftet af de bemærkninger, vi har hørt fra de Konservative og Venstre uanset justitsministerens pæne ord – må lovgive sådan, som Det Radikale Venstre her har foreslået.

Ud fra et demokratisk synspunkt er det ubegribeligt, at samfundet accepterer hemmeligholdelse af regnskaberne i så vigtige politiske demokratiske instrumenter, som partierne er. Hvis demokratiet skal fungere, må disse instrumenter være så gennemsigtige som overhovedet muligt, og det har man da også taget konsekvensen af i en række lande, som vi ellers plejer at sammenligne os med, bl.a. USA og Forbundsrepublikken Tyskland.

Jeg synes også, det er en dårlig undskyldning, som vi har hørt igen, og som også har været fremme under tidligere debatter, at eftersom stemmeafgivningen ved folketingsvalg er hemmelig, må også partiernes regnskaber eller i hvert fald de bidrag, som tilflyder disse regnskaber, være hemmelige. Jamen stemmeafgivning er også hemmelig i Forbundsrepublikken og i USA, men dér har man ikke draget den konsekvens, at regnskaberne og de bidrag, der kommer til partierne, også skal være hemmelige. Tværtimod – dér forlanger man offentliggørelse af dem, formentlig ud fra den samme argumentation som den, jeg netop har gjort gældende, nemlig at der må herske offentlighed med hensyn til så vigtige demokratiske instrumenter som partierne. Når stemmeafgivningen er hemmelig, er det jo for at beskytte borgerne, så de ikke bliver udsat for forfølgelse på grund af politiske holdninger. Partierne har ikke krav på en tilsvarende beskyttelse. Partierne må finde sig i at blive underkastet borgernes kontrol. Hvis borgerne skal vide, hvor de er henne, må partierne fungere i fuld åbenhed.

Jeg synes nok, at minimumsgrænsen for angivelse af individuelle bidrag til partibudgettet er sat lovlig højt i det radikale forslag med 20.000 kr., men det kan vi se nærmere på under udvalgsbehandlingen, og jeg vil sige med det samme for SFs vedkommende, at det ikke skal være det, som det skorter på her. Det afgørende er, at vi nu får gennemført offentlighed med hensyn til regnskaberne både af de anførte grunde og så sandelig også fordi samfundet, staten, nu selv er be-